

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XII.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v četrtek, dne 28. novembra 1929.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 139.

I. M.:

Izjednačenje rudarske zakonodaje.

Pretekli teden se je sestala v Beogradu komisija rudarskih strokovnjakov in delegatov za TOI v svrhu končne redakcije rudarskega zakona, s katerim naj bi se izjednačila rudarska zakonodaja, ki velja doselej v posameznih pokrajinah naše države in ki deli Jugoslavijo na štiri pravna področja. Rudarski zakon je poleg zakona o pospeševanju poljedelstva in šumarskega zakona za Jugoslavijo eden najvažnejših gospodarskih zakonov in za mnoge pokrajine takorekoč temelj gospodarskega razvoja. Že danes, ko je naše rudarstvo v jugovzhodnem delu države, ki je na rudah najbogatejši, še zelo malo razvito, znaša vrednost izvoza rud in rudniških proizvodov nad eno milijardo dinarjev. Ko bodo dograjena prometna sredstva, enotno urejeno rudarsko pravo in s tem dana solidna podlaga za udejstvovanje domačemu in inozemskemu podjetništvu, bo produkcija rud brez dvoma porasla na dva ali trikratno množino in postala tako najodločilnejši faktor našega gospodarstva.

Ob prevratu so bili na ozemlju današnje Jugoslavije štirje odnosno pet temeljnih rudarskih zakonov v veljavi, ki so bili ob raznih prilikah pozneje modificirani in novelirani. Na izjednačenju rudarske zakonodaje se je pričelo delati že leta 1920 in po podrobnem proučevanju, dolgotrajnem anketiranju ter ponovnem preosnovanju načrtov je bil končno izdelan sedaj že tretji načrt rudarskega zakona. Pa tudi ta načrt je naletel glede gospodarsko-političnih odredb, ki jih vsebuje, na splošno kritiko v gospodarskih in strokovnih krogih, tako da ga je bilo treba ponovno predelati.

V toku preteklega desetletja se je izvedlo delno izjednačenje rudarske zakonodaje z zakonom iz leta 1922 glede raziskovanja in pridobivanja nafte in zemeljskih plinov. Ta specialni zakon pri nas seveda zaenkrat ne igra nobene posebne vloge. Dve leti pozneje so bila izdana edinstvena pravila o bratovskih skladnicah, ki vsebujejo določbe o zavarovanju rudarjev in rudniških nameščencev proti boleznim, invalidnosti, onemoglosti in starosti. Letošnje spomlad je Generalna rudarska direkcija izdelala poseben načrt zakona o zavarovanju rudarjev, ki pa je bil pozneje umaknen, da se poprej izdelata enoten rudarski zakon. Sedanje pravno stanje je na kratko sledeče:

V pokrajinah bivše avstro-ogrske monarhije velja splošni rudarski zakon iz leta 1854, dopolnjen z različnimi izpremembami, novelami, pravilniki in izvršilno naredbo. Na ozemlju bivše kraljevine Srbije velja srbski rudarski zakon iz leta 1866 s spremembami in dopolnitvami iz leta 1877, 1896 in 1900. Na ozemlju Bosne in Hercegovine velja rudarski zakon z izvršilno naredbo iz leta 1881. Najnovejšega datuma pa je rudarski zakon bivše kraljevine Črne gore, ki je bil uveljavljen šele leta 1911. Vsi ti zakoni, ki veljajo sedaj v Jugoslaviji, bazirajo v glavnih načelnih odločbah na principih avstrijskega rudarskega zakona, ki je zopet zasnovan na načelu slobodnega rudarjenja.

Kakor znano so zasnovani rudarski zakoni evropskih držav, v katerih razpolaga država z gotovimi minerali in

rudami ločeno od lastništva zemljišča, v glavnem na sledečih pravnih načelnih:

1. Pravo modificiranega rudarskega regala, t. j. pravica razpolaganja, ločeno od lastništva zemljišča, z določenimi mineralijami in rudami v okviru gotovih mej, ki jih odreja rudarski zakon, dočim razpolaga z ostalimi mineralijami, ki niso ruda, lastnik zemljišča.

2. Pravica slobodnega rudarjenja in predelovanja rud ter izkoriščanja rudišč v okviru predpisov, ki jih vsebuje rudarski zakon.

3. Pravica najditelja rud, ki je zopet v zvezi s slobodnim pridobivanjem in pridolovanjem, ki je lahko bodisi popolna ter zvezana s pravico na pridobivanje in predelavo rud na podlagi pridobljenih pravic ali pa omejena. Prva je takozvani »nemški sistem« ali sistem slobodnega rudarjenja, ki je izveden v zakonih, ki veljajo doselej pri nas, izvzemši srbski zakon. Ta sistem je bil osvojen tudi kot baza za novi rudarski zakon.

Drugi, omejeni sistem, je takozvani »francoski« odnosno koncesijski sistem, pri katerem oni, ki odkrije rudo, nima še pravice na predelovanje rude, marveč k večjemu na nagrado za odkritje rude. Koncesijo za eksploatacijo pa dobi ona oseba, ki jo smatra država med različnimi ponudniki za najugodnejšo.

Poleg obeh naštetih obstoja še takozvani »domanijski« ali regalitetni sistem, pri katerem si pridržuje država pravico produkcije in predelovanja rud zase. Tak sistem je na primer v Vestlandiji v veljavi, dočim je poprejšnji ruski rudarski zakon in deloma tudi srbski rudarski zakon zasnovan na takozvanem kombinira-

KDAJ JE VINO IZ KUPIJENEGA GROZDJA ZAVEZANO TROŠARINI.

Na konkretno vprašanje je ministristvo za finance z odlokom z dne 4. oktobra 1929, br. 91.580, pojasnilo, da vino, katero dobijo osebe, ki niso trgovci z alkoholnimi pijačami ali točilci pijač, iz kupljenega grozja ni zavezano trošarini na vino, ako te osebe tako vino porabijo za domačo potrebo. Ako ga pa prodajo ali odvojijo na katerikoli način (prodaja, darilo, zamena itd.) morajo na prodano vino plačati trošarino.

PREMIJE ZA IZVOŽENO VINO.

Po čl. 108, točka 32 trošarinskega pravilnika, se za izvoz vina v inozemstvo, bodisi čistega ali alkoholiziranega, izplača izvozniku po odločbi ministra za finance za vsakih 100 litrov po 40 dinarjev. Na pritožbe, da se te premije jako počasi izplačujejo, je minister za finance z odlokom z dne 12. oktobra 1929, br. 95.503, odredil, da morajo finančne direkcije vsako prošnjo za izplačilo, premije predložiti v roku 5 dni po prejemu. Rešitev ministra za finance o vloženi prošnji mora finančna direkcija isti dan, ko jih prejme, a najkasneje naslednji dan poslati pristojni davčni upravi in odrediti, da takoj izplača priznane premije.

POTRDLA IN DOKAZILA PRI DRŽAVNIH LICITACIJAH.

Minister finance je na podlagi pooblastila čl. 104 a zakona o državnem računovodstvu točko 6, čl. 13 pravilnika za izvršitev odredb iz oddelka B (pogodbe in nabave) zakona o državnem računovodstvu izpremenil in se glasi sedaj sledeče: »Pogoj po čl. 91 zakona o državnem računovodstvu, da mora vsak dražitelj (licitant, ofertant) na dan objavljenega dražbe (li-

citacije) izročiti predsedniku komisije pisмено izpričevalo o svojih nabavljajnih ali zakupniških sposobnosti. To izpričevalo naj potrdi: sodno protokolaranje firme, odnosno posest obrtnega lista, da ima pooblastilo od pristojne oblasti, da se bavi kol s stalnim poklicem s posli, ki so predmet licitacije. Izpričevalo velja tri mesece od dneva izdaje. — Naši državljani so dolžni predložiti komisiji overenje o tem, da so svoje podjetje prijavili davčni oblasti in plačali davek za tekoče tromesečje. Izpričevala, odnosno overenja in legitimacije o sposobnosti in zmožnosti izdajajo pristojne zbornice, zadruge (esnaf) in sindikati, a za poljedelce in živinorejce občinske oblasti.« — Po novi odredbi odpade v bodoče potrdilo, da je tvrdka korektna, zanesljiva, trdna in vsrajna v vsakem poslu, ki ga prevzame ter da je kvalitativno in materialno sposobna za izvršitev nameravanega posla.

Načrt rudarskega zakona, ki ga je izdelala letos Generalna rudarska direkcija, predvideva prioriteto pravico najditelja rud, da svoje odkritje in najdbo zaščiti z izključno pravico. Rude v zmislu rudarskega zakona so v načrtu imenoma našete. Poleg onih, ki se že danes smatrajo za rude, so subsumirani pod novi zakon tudi nekateri novi minerali in mineralne vode; zadnje iz razloga, ker mora rudarska oblast itak zaščititi njih rajon.

Da si morejo čitatelji ustvariti enotno sliko o rudarskih pravicah, podajemo v naslednjem pregledu podeljenih rudarskih koncesij po posameznih pravnih področjih, ki daje izredno interesantno sliko. Po tem pregledu je znašalo:

Na pravnem področju	Število izključnih pravic leta 1928	Površina v milijonih kvadratnih metrov	Površina pripade na eno izključno pravico ha okrog	Površina rudarske oblasti v kvadratnih metrih	Pokriti del rudarske oblasti okrog
Srbije	107	13.980	13.000	96.547	16%
Črne gore	120	600	500	—	—
Hrvaške in Slavonije s Prekmurjem	16.995	8.500	55	61.510	15%
Slovenije	11.697	6.000	55	21.886	35%
Dalmacije	32.318	17.000	55	12.835	150%
Bosne in Hercegov.	21.971	11.000	—	61.199	20%

Iz gornjega pregleda se vidi, da je na primer površina Dalmacije en in polkrat pokrita z izključnimi rudarskimi pravicami. V taki situaciji je bila reforma izključnih pravic nujno potrebna. One so bile v Srbiji prevelike, v prečanskih krajih pa premajhne. (Dalje prih.)

citacije) izročiti predsedniku komisije pisμένο izpričevalo o svojih nabavljajnih ali zakupniških sposobnosti. To izpričevalo naj potrdi: sodno protokolaranje firme, odnosno posest obrtnega lista, da ima pooblastilo od pristojne oblasti, da se bavi kol s stalnim poklicem s posli, ki so predmet licitacije. Izpričevalo velja tri mesece od dneva izdaje. — Naši državljani so dolžni predložiti komisiji overenje o tem, da so svoje podjetje prijavili davčni oblasti in plačali davek za tekoče tromesečje. Izpričevala, odnosno overenja in legitimacije o sposobnosti in zmožnosti izdajajo pristojne zbornice, zadruge (esnaf) in sindikati, a za poljedelce in živinorejce občinske oblasti.« — Po novi odredbi odpade v bodoče potrdilo, da je tvrdka korektna, zanesljiva, trdna in vsrajna v vsakem poslu, ki ga prevzame ter da je kvalitativno in materialno sposobna za izvršitev nameravanega posla.

RENTNINA OD OBRESTI, PLAČLJIVIH V INOZEMSTVO ZA UVOŽENO BLAGO IN ZA MENICE, PRODANE V INOZEMSTVO.

Na konkretno vprašanje, v koliko so gornje obresti zavezane rentnini, je ministristvo za finance z razpisom z dne 9. septembra 1929, št. 83.038, pojasnilo, da so gornje obresti v obeh primerih zavezane rentnini. Rentnini so zavezane tudi one obresti, izplačane v inozemstvo za uvoženo robno ali prodane menice, katere izplačuje tujski dolžnik, ki ni vezan družbenemu davku. V tem primeru se vrši priredba in plačilo rentnine po določilih čl. 72. zakona o neposrednih davkih. Davčna obveznost takih izplačil temelji na določilih čl. 60., 61. in 83. navedenega zakona.

Delokrog jugoslovanskega zavoda za pospeševanje zunanje trgovine.

Poročali smo na kratko že o zakonu, ki ga je podpisal kralj na predlog ministra za trgovino in industrijo 19. t. m. Zakon se tiče ustanovitve zavoda za pospeševanje zunanje trgovine ter se odlikuje tako po času primernih kot obsežnih in praktičnih določbah. Spričo tega dejstva ter spričo zanimanja, s katerim je bil sprejet zakon v vseh jugoslovanskih trgovskih krogih, ga tu prinašamo dobesedno:

§ 1. Pri ministristvu za trgovino in industrijo se ustanovi naprava z imenom »Zavod za pospeševanje zunanje trgovine«.

§ 2. Zavod bo skrbel za razvoj naše zunanje trgovine in zlasti našega izvoza. V njegovo kompetenco spadajo sledeče naloge:

1. Študiranje inozemskih trgov po načrtu in v ta namen.

2. Zbiranje in urejanje vsega poročevalskega materiala o gospodarstvu kraljevine Jugoslavije, kot so to: gospodarski zakoni, odredbe, naredbe in okrožnice, tičeče se gospodarstva, mednarodne pogodbe, konvencije in dogovori gospodarskega značaja, gospodarske statistike, carinske in prometne tarife, poročila zbornic in gospodarskih organizacij ter posameznih podjetij, delničarji itd. Članki, notice, časopisi, gospodarske publikacije itd. 3. Zbiranje in urejevanje vseh podatkov o gospodarstvu inozemskih držav po njih pomenu za trgovske zveze med kraljevino Jugoslavijo in temi državami, dalje gospodarski zakoni, tarife, trgovske pogodbe in konvencije z drugimi državami, poročila naših poslaštstev in konzulatov, uvozna in izvozna statistika itd. 4. Na podlagi zbranih podatkov poučevanje naših in inozemskih gospodarskih interesentov in gospodarskih organov o razmerah, ki so na inozemskih trgih za našo državo važne. 5. Na podlagi zavodu sporočenih želja in potreb posameznih gospodarskih organizacij, podajanje informacij našim zastopnikom v inozemstvu o stanju našega gospodarstva ter o tem, kaj bi morali v določenem trenutku napraviti v korist naše zunanje trgovine. 6. Izdelovanje propagandnih brošur in filmov, pripravljanje predavanj, člankov in brošur ter njih dopošiljanje našim zastopnikom v inozemstvu v svrhu njih razširjenja med gospodarskimi organizacijami. 7. Izdajanje lastnega glasila (»Glasnik«) za naše gospodarstvo in naše izvozne pogoje. 8. Doma in v inozemstvu ustanovitev muzejev z vzorci jugoslovanskih izdelkov. 9. S pomočjo lastnih organov proučevanje produkcijskih možnosti na inozemskih trgih, brž ko je to potrebno. 10. Opazovanje slučajev umazane konkurence in predlaganje odredb za njih iztrebljenje. 11. Organiziranje udeležbe Jugoslavije na inozemskih razstavanjih. 12. Zavod mora odrediti vse potrebno za pospeševanje zunanje trgovine in mora staviti v ta namen na pristojnih mestih predloge, zlasti glede pospeševanja eksportne sposobnosti jugoslovanskih produktov. 13. Zavod mora nabavljati informacije o inozemskih trgih in mora

razvijati propagando v prvi vrsti a) potom diplomatskih in konzularnih zastopstev Jugoslavije, b) potom privilegiranih trgovskih agentur, c) potom posebnih strokovnjakov, ki jih bo pošiljal zavod sam v inozemstvo v sporazumu s trgovskim ministrom.

§ 4. Državne oblasti, samoupravne korporacije, gospodarske zbornice in druge gospodarske korporacije, ki so zakonito dolžne zastopati gospodarske koristi, morajo izročiti zavodu posamezne izvode svojih poročil in vseh drugih publikacij ter morajo prav tako na zahtevo predložiti zavodu poročila, ki jih potrebuje zavod za izvršitev svojega dela. Podpirajo naj zavod v svojem zakonitem delokrogu pri vršitvi njegovih nalog. Vsem državnim oblastim, samoupravnim korporacijam, zbornicam in gospodarskim zavodom mora dajati zavod brezplačno informacije. Prav tako ne more zahtevati od zasebnikov nobene odškodnine za podana poročila. Vse vloge zasebnikov, ki zahtevajo informacij, in vse zasebnikom dane informacije so proste taks po zakonu o taksah.

§ 5. Vrhovna uprava Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine je poverjena oddelkovemu predstojništvu za zunanjo trgovino in trgovsko politiko; tekoče posle zavoda in vso upravo vodi šef, ki ga prav tako kot druge uradnike imenuje minister za trgovino in industrijo na predlog predstojnika oddelka za zunanjo trgovino in trgovsko politiko. Po potrebi dodeli minister uradnike svojega resora zavodu v službovanje ali imenuje zasebnike in strokovnjake za kontraktualne uradnike. Trgovski minister more po potrebi osnovati tudi posvetovalni odbor, ki bo podpiral zavod v njegovem delu.

§ 6. Minister za trgovino in industrijo se pooblašča, da v mejah za delovanje zavoda dovoljene subvencije imenuje potrebno uradništvu. Pooblašča se nadalje, da pripravi nov pravilnik o imenovanju, delovanju in privilegijih trgovskih agentov; ta pravilnik bo stopil na mesto pravilnika iz novembra 1927 glede Privilegiranih trgovskih agentur v inozemstvu.

§ 7. Zavod občuje neposredno z vsemi državnimi oblastmi, samoupravnimi korporacijami in z drugimi zasebnimi organizacijami in zavodi ter posameznimi gospodarskimi podjetji doma in v inozemstvu.

§ 8. Zavodu je prepovedana izvedba katerikoli trgovskih transakcij.

§ 9. Za vzdrževanje zavoda se določi redni kredit, kojega višina se določi vsako leto po poslovnem razvoju ter po potrebah in nalogah naše zunanje trgovine. V proračunu za leto 1929/30 znaša ta kredit 1.500.000 Din.

Za hitro vršitev poslov se v partiji 808 proračuna izdatkov trgovskega in industrijskega ministrstva za l. 1929/30 dovoljeni kredit določa kot letošnja subvencija za zavod, koje poraba se bo gibala v okviru zakona. Na koncu leta se mora predložiti glavni kontrolni račun o porabi subvencije. Vrhovno nadzorstvo in kontrola o porabi ima finančni minister po čl. 5 in 6 zakona o državnem računovodstvu.

§ 10. Zakon stopi v veljavo s podpisom Nj. Vel. kralja in zadobi pravno moč na dan objave v «Službenih Novinah».

Konjunkturni položaj v češkoslovaški.

Generalni tajnik Zveze češkoslovaških industrijcev je konjunkturni položaj v Češkoslovaški takole označil:

Za razvoj v zaposlenosti industrije v zadnjem času so bili merodajni različni momenti. V prvi vrsti moramo omeniti slavnobno gibanje. Dočim so lani cene za slavnobni material, v kolikor niso bile stabilizirane po kartelnih dogovorih, bislveno narasle, so letos prav tako hitro padle. Na delovnem trgu se javlja to prav tako. Dočim smo mogli dobiti lani delovne moči večkrat le s koncesijami preko normalnih kolektivnih pogodbenih pogojev, se javlja letos hitinam prevelika ponudba delovnih moči. Količanje v slavnobnem gibanju se je naravno izrazilo tudi v drugih industrijskih panogah, ki so z njim v zvezi. Kako se bo oblikovalo bodoče slavnobno gibanje, zavisi med drugim seveda tudi od odredb nove vlade. Vsekakor mislijo že danes na to, da rezervirajo za slavnobne namene večja sredstva Centralne socialne zavarovalnice. Drugi moment, ki zelo vpliva na razvoj splošnega konjunkturnega položaja, je mednarodni trgovskopolitični položaj. Vrsto industrijsko oškodovale carinske odredbe posameznih držav, tako n. pr. industrijo sladkornja, sladja, stekla in porcelana. Dva druga ovirajoča konjunkturna momenta sta depresija v tekstilni industriji in agrarna kriza, ki imata za posledico zmanjšano nakupno moč konsuma.

Po oficijelni statistiki imamo samo za ca. 3000 brezposelnih več. V resnici so pa razmere slabše, ker mnoge tovarne kljub manjši zaposlenosti števila delavcev ne skrajšajo. Posledica je ta, da na eni strani tovarne tožijo o koncesijah glede cen, na drugi pa da je zaslužek delavcev pri istih mezdah poslavkah manjši. To dejstvo vpliva nato na zaposlenost tudi v drugih industrijskih pano-

gah. Pri tem trpi tudi industrija živil, zlasti še ker igra pri njej vlogo majhna nakupna moč kmečkega prebivalstva. V nadaljni konsekvenci prihaja zmanjšana konsumna moč v poštev za nekatere panoge kemične industrije, železnih in nekaterih strojnih obratov.

Čeprav razen hudo stiskane tekstilne industrije ne moremo govoriti o splošni gospodarski krizi, moremo razvoj v zadnjem času vendarle označiti kot nazadovanje konjunkturalne. O nadaljnjem razvoju je težko prorokovati, ker zavisi ta razvoj od dveh momentov.

Prvič moramo v tem oziru vpoštevati denarni trg. Gotovo je, da obstoji na domačem denarnem trgu še neka napetost, ki bi mogla v slučaju poslabšanja dovesti do kočljivega položaja. Kot drugi moment moramo vpoštevati mednarodno trgovsko politiko. Tu bo potrebno, da se doseže vsaj stabilizacija napram sedanjemu stremljenju po carinski zaščiti. Naše stremljenje bo moralo iti za tem, da iščemo z dolgoročnimi trgovskimi pogodbami eksportnih potov za naše izdelke. V tem oziru bo mnogo zaviselo tudi od razvoja političnega položaja, to se pravi, če se bo posrečilo doseči v novem parlamentu sporazum v gospodarskih vprašanjih. Glede na racionalizacijska in koncentracijska stremjenja morem reči, da se je na polju racionalizacije veliko doseglo. Naravno je, da predstavljajo racionalizacijske odredbe bolj interne obratne odredbe. Če bomo z racionalizacijo nadaljevali, zavisi zopet od oblikovanja trgovskopolitičnega položaja. Racionalizacijske odredbe zavisiyo vobče tudi od možnosti, da računimo s stalnimi in velikimi prodajnimi trgi. To so pa zopet vprašanja, ki so v zvezi z našo trgovsko politiko.

* * *

KONKURZNI ZAKON IN ZAKON O PRISILNI PORAVNAVI.

Te dni je Nj. Vel. kralj podpisal konkurzni zakon in zakon o prisilni poravnavi izven konkurza. Oba zakona stopita v veljavo dne 1. maja 1930. Za gospodarstvo sta oba zakona velike važnosti. Z njima se postavlja konkurzno postopanje na moderno bazo in znova uveljavlja prisilna poravnava na način, ki je v skladu z interesi gospodarstva. Oba zakona bodeta brez dvoma odstranila razne pomisleke, ki jih je imelo inozemstvo glede pravne sigurnosti napram naši državi, ker se z njima enotno za celo državo uredijo predpisi o prisilni poravnavi, dočim so do sedaj skoro za vsako upravno področje veljali drugi predpisi, kar je orijentacijo jako oviralo. Zakona sta jako obsežna, prvi obsega 190, drugi pa 73 paragrafov. O bistvenih določilih obeh zakonov bomo poročali v doglednem času.

VSEM PODRUŽNICAM IN GG. POVERJENIKOM HMELJARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO V ZALCUI

Za le c, dne 23. novembra 1929. Vlogo Hmeljarskega društva z dne 16. oktobra t. l., št. 547, v zadevi odpisa zemljarne je rešila finančna direkcija v Ljubljani dne 9. novembra t. l., št. 6190 ex 1929, tako-le: »Na Vaš dopis Vas obveščam, da se padanje hmeljskih cen ne more upoštevati pri prireditvi, oziroma izterjavanju zemljarine, ker ne gre za elementarno neugodo. Pač pa je mogoče, da se posameznim hmeljarjem na individualne prošnje dovolijo plačilne olajšave pri plačevanju dospelih, oziroma zaostalih davkov. Take prošnje rešuje podpisana direkcija, ako zaostanek ne presega znesek 10.000 Din, pri večjih zaostankih pa ministrstvo financ. Take individualne prošnje za plačilno olajšavo bom vpošteval, kolikor mi to omogočujejo veljavni predpisi. — Finančni direktor.«

NOTRANJE LADJARSTVO JUGOSLAVIJE.

Jugoslavija ima 25 ladijskih za notranjo plovo (največje je državno) in 360 ladij na parni in motorni pogon s skupaj 49.847 KS. Skupno število drugih ladij je sledeče: 705 velikih čolnov z

nosilnostjo 492.214 ton, 274 ladij za transport lesa z nosilnostjo 58.260 ton, 2110 kmečkih in ribiških čolnov ter 1409 sportnih čolnov; poleg tega 363 plavajočih vodnih mlinov in 108 pontonov. Državno ladjarstvo šteje 62 remorkerjev, 39 osebnih parnikov za 7675 oseb, 579 čolnov in 2 ladij za transport lesa. Dalje ima Jugoslavija 126 pristaniščnih in izlagalnih točk, od teh 56 ob Donavi, v primitivnem stanju. — Promet po Donavi je znašal leta 1927 (slaba letina) v Beogradu 686.313 ton, v Novem Sadu 115.231 ton. Skupni blagovni promet rečne plovbe je znašal l. 1927 (za lani še nimamo podatkov) 2.949.685 ton; od tega je prišlo na import ca. 14 odstotkov, na tranzitni promet 24.

JUGOSLAVIJA V EVROPSKI SLADKORNJI PRODUKCIJI.

Mednarodna zveza za sladkorno statistiko je objavila podatke svoje druge letošnje sladkorne okrožnice o svojih članicah. V Evropi dela letos 614 sladkornih tovarn proti 643 v lanskem letu. S sladkorno peso obdelani svet meri 1.357.866 ha, leža predelane pese znaša 32.200.644 ton, produkcija sladkornja 5.236.970 ton. Obdelani svet se je napram lanskemu letu zmanjšal za 3-1%, predelana pesa za 2-6%, produkcija sladkornja za 1-0%. A v tej statistiki niso vsebovane dežele, ki ne pripadajo mednarodni zvezi; to so Anglija, Francija, Holandska, Danzig, Španija, Švica in Rusija. Jugoslavija je navedena v statistiki z 8 tovarnami, 61.228 hektari obdelane zemlje, 1.047.000 tonami predelane pese, 138.333 tonami sladkorne produkcije; predelovanje pese je proti letu 1928 naraslo za 21-9%, produkcija sladkornja za 7-4%.

Ponudbe, povpraševanja

Konzulat Češkoslovaške republike v Ljubljani naproša tvrdke ter agente na področju Dravske banovine (Ljubljana, Maribor, Celje itd.), katere zastopajo poedine češkoslovaške tovarne in eksporterje, da mu blagovolijo pismeno ali ustmeno sporočiti svoj, kakor tudi naslov češkoslovaške tvrdke, ki jo zastopajo.

Po svetu

Carinski dohodki Jugoslavije v prvih desetih dneh novembra so nesli 41-05 milijona Din, od koje vsote pride na Ljubljano 8-4 milijona Din. Od 1. aprila 1929 do 10. novembra 1929 so znašali carinski dohodki 974-7 milijona Din proti samo 903-4 milijonom v isti dobi lanskega leta.

Glede državnih subvencij za jugoslovansko ladjedelstvo se bo posvetovala posebna konferenca na koncu tekočega meseca v Beogradu.

Pripravljenost Jugoslavije za tvorbo jugoslov.-ogrsko-rum. interesne skupnosti za transport koruze po Donavi je napravila na ogrske gospodarske kroge jako ugoden vtis. Rumunji delajo iz političnih vzrokov nekaj težav. Pogajanja so se raztegnila tudi na pšenico.

Mesto Celje bo najelo pet posojil v skupnem znesku 2.500.000 Din za razne investicijske namene.

Zgraditev mosta čez Donavo v Džurdževu bo predmet bolgarsko-rumunske konference 1. decembra v Ruščuku. V slučaju pozitivnega zaključka konference bodo pričeli z gradbo že v pomladi. Gradba bo trajala dve leti in bo stala 400 milijonov lejev.

Obrestno mero znižujejo vsepovsod; za Londonom je prišla na vrsto Avstrijska Narodna banka (od 8½% na 8%), Rumunska Narodna banka (od 9% na 9%), Danzig (od 6½% na 6%), Chicago (od 5 na 4½%), Norveška banka (od 6 na 5½%).

Margarine Union Ltd. v Londonu bo na občem zboru 10. decembra zvišala delniško glavnicu od 4-1 na 11-6 milijona funtov.

Češkoslovaške bombaževne predilnice so se dogovorile o enotni prodajni ceni, tako za indijski kot za egiptski in ameriški bombaž.

Nemški sladkorni eksportni kontingent za kampanjo 1929/30 je določen za 6% produkcije ali za 110.000 ton.

Petrolejski konzern Royal Dutch je zvišal delniško glavnicu od 600 milijonov holandskih goldinarjev na eno milijardo.

Položaj na mednarodnih sladkornih trgih se v zadnjem času ni zboljšal. To je tudi v zvezi s sklepom ameriškega senata, da se debata o carinski noveli preloži na nedoločen čas.

Vogtländische Bank v Plauen (Saška), ki je še v zadnjih treh letih izplačala 5-odstotno dividendo, je ustavila izplačila.

Rumunski petrolejski kartel je postal perfekten. Gre za kontingentacijo, pri čemer se je določila malim rafinerijam razmeroma velika udeležna kvota v domačem konsumu. Cene in prodajni pogoji so ostali prosti.

Število pošnočekovnih računov v Nemčiji je naraslo na koncu oktobra na 972.000, za 2000 več kot jih je bilo na koncu septembra.

Produkcija bencola v Nemčiji je letos za ca. 20 odstotkov večja kot lani. V zadnjem času je bilo povpraševanje tako veliko, da so morali preko produkcije poseči po rezervah.

Splošno zvezo za volneno trgovino in industrijo so ustanovili v Amsterdamu.

Nova najdišča cinove rude so odkrili ob Biskajskem zalivu v Španiji. Cinova vsebina je 1-5%.

Družba Montecatini bo po italijanskih poročilih tudi letos izplačala 18 odstotno dividendo.

Nemška produkcija bakra je znašala v septembru 11.000 ton, v oktobru 10.000.

Avstrijska industrija čevljev namerala ustanoviti kartel cen in se hoče v tem oziru dogovoriti s trgovino. Prevezne in prodajne cene naj bodo enolne, trgovina naj pride v urejene razmere.

Avstrijska trgovska bilanca v oktobru izkazuje uvoz 292-2 mil. šil. in izvoz 201-8, torej pasivnost 90-4 mil. šil. V prvih desetih mesecih je znašal uvozni previšek 845-8 milijonov proti 817-5 milijonom v prvih desetih lanskih mesecih.

Švedska električna industrija se v Jugoslaviji zmeraj bolj uveljavlja.

Iz naših organizacij

Trgovine v nedeljo pred Sv. Miklavžem dne 1. decembra, to je na praznik Ujedinjenja, morajo biti brezpogojno cel dan zaprte. — Načelstvo gremija trgovcev v Ljubljani.

Gremij trgovcev za mariborsko okoličje nanznanja, da morajo biti trgovine ob državnih praznikih dne 1. in 17. decembra ves dan zaprte. — Načelnik: Kostanješek I. r.

Razno

kuharice, 10 kuharic in služkinj za Srbijo in Hrvaško, 2 tovarniški delavki, 1 vzgojiteljica, 3 šiviljske in 1 trgovska vajenka.

PROMETNA VPRAŠANJA V ZETSKEM BANATU.

Večji del Jadranske železnice, ki bo vezala Beograd in Kotor v dolžini 810 kilometrov, bo šel po Zetskem banatu. Od Kraljeva preide ta železnica na najsevernejši del Zetskega banata, se dotakne Raške in Kosovske Mitrovice, pelje po severozahodnem in zahodnem delu banata, se dotakne centralnega dela, vodi preko Kolašina proti jugu ter zveže Podgorico s Kotorjem. Opozarjajo na sledeče: Če bi se z gradbo te zveze pričelo graditi tudi okoliško omrežje ozkolinih železnic, bi dobil Zetski banat vsestranske zveze s sosednimi banati ter z jugoslovanskimi produkcijskimi in eksportnimi središči. Do končne zgraditve Jadranske železnice bo preteklo pač še mnogo let, a številne poslaje so že dograjene in tudi velik del proge same je že dogotovljen. — Zetski banat je oni del naše države, ki je bil doslej glede prometnih zvez med najbolj zanemarjenimi. Po dograditvi Jadranske železnice in če se bodo dogradile še omenjene okoliške ozkolitne železnice, bo stopil ta banat v ospredje prometnega omrežja.

Razstave in sejmi

Mednarodni semenj v Utrechtu. V Utrechtu se vrši mednarodni trgovski semenj od 11. do 20. marca 1930. leta.

Ljubljanska borza

Tečaj 27. novembra 1929.	Povpraševanje Din	Ponudba Din
DEVIZH:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22-79
Berlin 1 M.	13-50	13-53
Bruselj 1 belga	—	7-8959
Budimpešta 1 pengő	—	9-8882
Garib 100 fr.	1094-40	1097-40
Dunaj 1 šiling	7-9247	7-9547
London 1 funt	—	275-43
Newyork 1 dolar	56-245	56-445
Paris 100 fr.	—	222-38
Praga 100 kroa	167-—	167-80
Trst 100 lir	294-45	296-45

invalidov dela, katera bi bila strašna, ako ne bi uživali vsaj skromnih ne-zgodnih rent.

Ta važen socialno-kulturni jubilej v kulturnem narodu ne sme biti in neopaženo mimo nas in mimo ostale kulturne javnosti zunaj nas. Zato se je Okrožni urad za zavarovanje delavcev, kot formalni predstavnik socialnega zavarovanja odločil, da ta jubilej primerno proslavi. Proslava ima namen ugoditi avtoniteto zavarovanja in ojačati v nas vseh močnejšo socialno miselnost. S proslavo hočemo poudariti važnost zavarovanja za gospodarsko in socialno življenje in manifestirati za popolno dograditev socialnega zavarovanja z uvedbo starostnega in invalidnega zavarovanja.

Veletrgovina
A. Šarabon
v Ljubljani
priporoča
špecerijsko blago
raznourstno žganje, moko in
deželne pridelke, raznourstno
rudninsko vodo.
Lastna prazarna za kavo in
mlin za dišave z električnim
obratom.
Ceniki na raspolago.
Telefon št. 2666.

Mednarodni jekleni kartel in Anglija. Seja tega kartela se bo vršila 3. decembra v Lüthichu (Liège), v Belgiji in ji pripisujejo belgijski krogi veliko važnost. Ne gre samo za to, da se ratificira oficijozno sklenjena omejitev kvot, temveč gre tudi za eventualni pristop Anglije h kartelu. Na vrsto bo prišlo tudi vprašanje inozemskih prodajnih uradov, kojih glavna naloga naj bo boj proti podjeljem, ki so izven kartela. V splošnem gledajo na bodočo sejo z optimizmom.

Bogat lov slanikov v Nemčiji. Za nemške ribiče je letošnje leto rekordno. Od leta 1908 naprej, ko so začeli loviti slanike s pomočjo parnikov, se je donos skoraj neprestano dvigal in z njim število parnikov, ki so jih pri lovu na slanike uporabljali. Letos je prišel vsak parnik povprečno z 80.000 do 90.000 funti slanikov z lova (1 funt = 1/2 kg). Gotovo je, da je lanski rekord v znesku 93 milijonov funtov letos daleko presežen. Cene so v obrežnih krajih padle na 5 fenigov za 1/2 kg, a se bodo sedaj najbrž spet dvignile, ker začčenja z mrzlim vremenom povpraševanje po slanikih naraščati.

Borza dela v Mariboru. Od 17. do 23. t. m. je dela iskalo 114 moških in 45 žensk, 90 službenih mest je bilo praznih; delo je dobilo 41 moških in 29 žensk, ledaj 70 oseb; odpotovalo jih je 47, odpadlo pa 65, koncem tedna pa je bilo še 491 oseb v evidenci. Od 1. januarja do 23. novembra pa je dela iskalo 5270 moških in 3041 žensk, 4849 službenih mest je bilo prostih, delo do dobilo 1859 moških in 1739 žensk, ledaj 3598 oseb, odpotovalo jih je 1395, odpadlo pa 2627.

Pri Borzi dela v Mariboru dobijo delo: 16 hlapcev, 7 viničarjev, 2 majarja, 1 šafar s sinom, 20 gozdnih delavcev, 20 rudarjev, 3 kleparji, 2 elektrotehnika, 1 elektroinštalater, 1 mehanik, 1 avtomehanic, 1 kollar, 4 mizarji, 3 sodarji, 2 krojača, 2 delavca za nadgledovanje jajcev, 1 tapetnik, 2 slikarja, 2 pleskarja, 1 postrežnik, 5 pririzovalcev gornjih delov čevljev, 4 pomožni delavci, več vajenčev (pekovske, čevljarske, kovaške, slaščičarske in mizarске obrti in trgovske stroke), 6 dekel, 4 služkinje, 3

ŠTRIDESETLETNICA NAŠEGA DELAVSKEGA ZAVAROVANJA.

Od okrožnega urada za zavarovanje delavcev smo prejeli:

Letos poteka 40 let, odkar sta stopila v veljavo zakon o bolniškem zavarovanju in zakon o nezgodnem zavarovanju. Na ozemlju sedanjih pokrajin Jugoslavije sta bila ta dva zakona izvajana v Sloveniji in Dalmaciji. Slovenija, sedanja Dravska banovina, praznuje toraj letos 40-letnico dveh najvažnejših socialnih zakonov.

Uveljavljanje obveznega bolniškega in nezgodnega zavarovanja je bilo brezdvoma važen socialno-kulturni dogodek, ki je značilno smer v državni politiki, zlasti v pogledu gospodarskega in socialnega življenja.

S temi zakoni se je pričela praktičnejše podčrtavati potreba po postopnem uveljavljanju gospodarske enakopravnosti in po ustvaritvi enakih življenjskih prepogojev za vse sloje naroda.

Ni samo lepa beseda, ampak konkretna realnost, ako omenimo, da je bil rezasuljen razvoj nemškega gospodarstva v veliko svetovno silo mogoč le na podlagi najširših socialno-zavarovalnih zakonov. Tudi gospodarstva drugih držav so po uveljavljanju socialno-zavarovalnih zakonov kazala razveseljivo gospodarski in socialni napredek.

Gospodarska, socialna in kulturna važnost socialno-zavarovalnih zakonov za vsako posamezno državo in narod je evidentna. Tudi Slovenija in nje delovni sloji so lekom 4 desetletij spoznali neprecenljivo vrednost socialnega zavarovanja. Zamislimo se samo v bedo težkih bolnikov in njihovih družin, ki bi se pokazala, ako ne bi bila dana možnost, da gorje blaži socialno zavarovalna ustanova. Pomislimo na usodo

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

* Posebno poročilo trgovskega lista *

Devizno tržišče.

Cim bolj se bližamo ultimu vsakega meseca, tem večja je potreba po deviznem kritiju in v tej skladnosti sledi običajen porast deviznih kupcij tokom zadnjih tednov, kakor nam kaže primer tudi v minolem tednu, ki je zaključil z znanim prometom od preko 26-714 milj. dinarjev in je bil s tem izkazan presežek celih osem milijonov napram prometu predzadnjega tedna (18-713 milj. dinarjev).

Večji del omenjenega presežka gre na račun kritja občutne potrebe po devizah Newyork, ki je bil malodane ves zaključen privatnim posredovanjem in pa deloma Curih in Praga, kateri devizi sta bili nakupljeni v glavnem z intervencijo Narodne banke, ki je tokrat dala za približno devet milijonov deviz na razpolago. Razen v prej navedenih devizah je Narodna banka s svojim posredovanjem omogočila zlasti perfekuiranje zaključkov v devizah Dunaj (1-669), London (1-474), Berlin (0-878), Newyork (0-226) ter končno Pariz (0-222). Največ deviz za ca. 3 1/2 milijona dinarjev je dala Narodna banka na pondeljkovem borznem sestanku, ki je zaključil s skupnim prometom od ca. 9 1/2 milijona dinarjev, nekaj manje (za 2-2 milijona Din) na torkovem in za 2 milijona na sredinem borznem sestanku, katera sta zaključila z dnevnim prometom po pet milijonov dinarjev, dočim je bilo neznatno povpraševanje po intervencijskem blagu v četrtek 21. t. m., ki je dosegel komaj povprečni in obenem najmanjši dnevni promet prošlega tedna v višini 2-606 milijona Din. Istotako je bil tudi petkov dnevni promet prilično šibak (3-829 milijona Din).

To očituje zlasti natančnejša ocena razgibnosti deviznih tečajev kot so za beleženi v naši devizni tečajnici minolega tedna. Curihu, ki dosledno neizpremenjeno beleži, sledi najprej Praga, ki je od pondeljka na torek (19. t. m.) oslabela za 6 točk in potem do konca tedna vztrajala na višini 167-45. Dunaj je slabel skozi celi teden in v petek dosegel svoj najnižji tečaj 7-9425, enako Berlin, ki je od 13-5175 v pondeljek oslabil na 13-505 na zadnjem borznem sestanku in pa Newyork, ki je pravilno kazal stalno padajočo tendenco ter 22. t. m. beležil najnižje 56-37. Slično pot je začrtal tečaj Londona z edino razliko, da si je od četrta 21. t. m. opomogel od najnižje tečajne točke 275-37 na 275-41, sicer pa bil stalno beležen s padajočo tendenco. Značilno je občutna tečajna napetost med najvišjo in najnižjo notacijo, ker znaša razlika polnih 26 poenov in je baš omenjenemu dejstvu pripisali znatne zaključke v tej devizi. Analogno pot tečajnega razvoja je šla tudi deviza Pariz in Amsterdam, medtem ko so tečaji Bruslja in Budimpešte v zmanjšanem obsegu izpremenjali svojo smer z menjajočo se tendenco. Edini Trst je bil dokaj viden v tečajni oscilaciji ter si je od torkovega 18 poenskega padca do konca tedna zopet opomogel za 9 točk in končno učvrstil na bazi 295-64. Notic v ostalih devizah ni bilo.

Efektno tržišče.

Brez večjega zanimanja. Tečaji skoro večine efektov še vedno neizpremenjeni, izvzemši Kranjske industrijske družbe, ki je 19. t. m. notirala 300 Din za denar, seve brez blaga, in pa Vojna škoda, ki je bila istega dne nudena po 443 Din za prompt, 446 za december, dne 22. t. m. pa 438 za prompt in 441 za decembarsko dobavo, dočim je bil ta papir nuden za termin februar 1930 brez kupona po 414 Din.

Zaključkov ni bilo, tendenca pa je ostala še nadalje skrajno mlačna.

Lesno tržišče.

Kakor na svetovnem lesnem tržišču vlada tudi pri nas še vedno precejšnja stagnacija, ki se pojavlja v tem, da v merkantilnem lesu ni nikarih živahnih povpraševanj. Vzrokov zastoja v lesni trgovini je mnogo. Posebno važno je pa

dejsivo, da so se vsaj pri nas dosegle v letošnjem letu precej ugodne cene. Radi nejasne situacije se glavni odjemalci Slovenije in sicer Italijani ne morejo odločiti za večji nakup pri nas, ker ravno glede cen še niso popolnoma orientirani. Glede mehkega lesa pa zamoremo s sigurnostjo upati, da se bode vsaj lesan les, ki je specijalni artikel Slovenije, še vedno iskal pri nas. Kar se pa liče rezanega lesa, to je desk, moramo pač gledati, da bo izdelava prvovrstna tako, da zamoremo vspešno konkurirati z našim konkurentom v Avstriji, osobito v Koroški. V trdem lesu se hrastovina vedno išče, za bukovino pa je povpraševanje slabše. Kot vedno se še sedaj drva izvažajo v velikih množinah. Zaloge suhih drv so večinoma že pošle, vendar pa produkcija drv stalno napreduje, osobito, ker se ob pomanjkanju suhih drv iščejo že polsuha in sveža drva. Radi dobrega izvoza drv je pri nas produkcija oglja popustila, posebno pri malih producentih.

Prodalo se je 15 vagonov drv, 25 vagonov oglja, bukovine 2 vagona neobrobjenih plohov, I., II., III., monte, 2 vagona obrobjene hrastovine, 2 vagona brzojavnih drogov in 1 vagon neobrobjenih hrastovih plohov.

Išče se:
1 vagon bukovih neobrobjenih plohov, suhih, 4-50 m dolgih, 80 mm debelih, od 18 cm širine naprej. Cena franco vagon prihod Livorno.

1 vagon hrastovih okroglic suhih. Cena franco vagon meja via Postojna.

20 vagonov bukovih cepanic, zdravih, suhih, z garantirano težo 500 kg za prostorninski meter. Cena franco meja Jesenice.

25 m³ ostrorobe parjene bukovine, II., 50 mm, od 2 m dolžine naprej z 15% courconov. Cena franco Sušak pristanišče.

100 m³ ostrorobe, parjene ali neparjene bukovine, II., 27 mm.

50 m³ ostrorobe neparjene bukovine, II., 50 mm.

100 m³ testonov, čistih brez grč (netti) od 18 cm naprej. Cena franco vagon Sušak pristanišče.

100 m³ desk, podmernih, jelovih, 24 mm, paralelnih, zdravih, izključeno gnilo in razbito.

200-300 m³ na živ rob rezane jelovine, 74 x 220 mm, v dolžinah: 066, 1-35, 2-—, 2-65 in 3-30 m. Cena franco vagon Sušak pristanišče.

200 komadov na živ rob rezane jelovine, 18 x 20 cm, dolžina 7-50 m. Cena franco vagon meja Postojna.

100-200 m³ bukovih hlodov, zdravih, I., od 28 cm premera na tanjšem koncu naprej, v dolžinah 2-35 in 4-65 m. Cena franco vagon meja Kranjska gora.

20 m³ bukovih testonov, čistih (netti) od 22-30 cm širokih, 2-25 m dolgih.

1 vagon bukovih desk, I., naravnih, 20 in 25 mm debeline, dolžina 2 ali 4 m, od 25 cm širine naprej. Cena franco vagon meja Postojna.

Vsako množino jelovih dog za sede, 14 mm debeline, 90-120 mm širine, 920 in 1120 mm dolžine, zdravo, tombante z izključitvijo večjih grč.

25 vagonov bukovih drv z 10% okroglice, suhih, 1 m dolgih. Cena franco vagon meja Jesenice.

Vsako množino smrekovega jamskega lesa od 2 m dolžine naprej. Cena vagon nakladalna postaja.

Vsako množino desk, 13 ali 14 mm, 4 m in tudi kratice, od 10 do 15 cm širine. Cena franco vagon nakladalna postaja.

Vsako množino suhe bukove praške in prahu. Cena franco vagon meja Postojna.

Bukovi naravni plohi, ostrorobi, od 70, 80, 90 mm, od 2-70 m naprej, od 20 cm naprej. Cena franco vagon meja Postojna.

Ca. 3000 m³ desk, 18 in 24 mm, od 8 do 16 cm širine, lahko tudi vse od 8, 9 in 10 cm širine. Cena vagon nakladalna postaja.

Bukovina, naravna, ostroroba, očeljena, suha, I., II., in sicer: 6 m³ od 27 mm; 5 m³ od 50 mm; 4 m³ od 60 mm; 1 m³ od 80 mm; 1 m³ od 100 mm; vse od 2 m dolžine naprej in od 16-40 cm širine. Cena franco vagon nakladalna postaja.

Remeljni, 74 x mm, 4 m event. 5 m.

Madriers, 74 x 220 mm, v dolžinah: 4-58, 4-68, 5, 5-33, 5-66, 6, 6-33, 6-66, 7, 7-33, 7-66 in 8 m. Cena franco vagon Sušak pristanišče.

1500-2000 m³ meralov — smreka, jelka: Dim.: 15% od 58/58 mm; 60% od 68/68 mm; 20% od 78/78 mm; 5% od 98/98 mm. Dolžina: 110% od 4 m; 70% od 5 m; 20% od 6 m. — Blago zdravo, ostrorobo.

Remeljni: 800 kom. 38 x 38 mm, 4 m, vezano v zvezke: 500 kom. 78 x 98 mm, 5 m ali No. 1000 od 2-50 m; 400 komadov 78 x 98 mm, 4 m.

Trami — smreka, jelka: rezani, ostrorobi, 2-50 m 24 mm; 3-70 m 24 mm; 4 m 225 mm; 4-50 m 42 mm; 5 m 42 mm; 7 m 157 x 187 mm; 8 m 217 x 267 mm.

Trami merkantilni: 16 x 19 4 m 250; 5 m 84; 21 x 26 7 m 8. Dobava nujna.

Madriers: smreka, jelka, I., II., in steer

200 m². Dimenzije: debelina 110, 140 in 160 mm; širina: od 25 cm naprej; dolžina: od 5-50 m naprej. Blago rezano, paralelno, franco vagon Sušak pristanišče, dobava v januarju in februarju 1930, prevzem na licu mesta.

Deli zabojev — smreka, jelka: Kosi: končnice lahko sestojijo iz dveh delov, stranice istolako, pokrovi in dna lahko tudi iz treh delov. I. Tip: Kom. No 600.000 od mm 510 × 255 × 11 stranice; Kom. No 600.000 od mm 340 × 255 × 15 končnice; Kom. No 600.000 od mm 480 × 365 × 11 dna in pokrovi; Kom. No 1.200.000 od mm 270 × 40 × 11 letvice. — II. Tip: Kom. No 600.000 od mm 550 × 240 × 11 stranice; Kom. No 600.000 od mm 385 × 240 × 15 končnice; Kom. No 600.000 od mm 530 × 360 × 11 dna in pokrovi; Kom. No 1.200.000 od mm 260 × 40 × 11 letvice. — Dobava: Kom. 50.000 zabojev vsak mesec od vsakega tipa, skupno 100.000 zabojev na mesec z začetkom dobave 1. februarja 1930. Cena naj se po možnosti navede za 1 m². Blago mora biti vezano v garniture.

3000 hrastovih pragov 260 m × 25 × 14 × 11/12 cm.

2000 hrastovih pragov 260 m × 24 × 14 × 11/12 cm. Cena franco vagon Sušak. Plačilo proti akreditivu.

Ca. 3000 m² kratice (smreka, jelka) od 1 do 3-50 m, od 10 cm naprej, media, 13/14 cm in ca. 1/2 od 12 mm; ca. 1/2 od 18 mm; ca. 1/2 od 24 mm. Cena po možnosti fob Sušak. Plačilo akreditiv.

2000—3000 m² bukovih testonov 2-25 m, 20 mm, od 10 do 25 cm. Cena po možnosti fob Sušak. Plačilo akreditiv.

Tesani trami: 100 kom. 8/8 cm od 4 m, 300 kom. 11/11 cm od 4 m; 200 kom. 11/13 cm od 4 m; 100 kom. 8/8 cm od 5 m; 250 kom. 11/11 cm od 5 m; 200 kom. 11/13 cm od 5 m; 100 kom. 11/11 cm od 6 m; 200 kom. 11/13 cm od 6 m; 50 kom. 16/19 cm od 6 m; 100 kom. 16/21 cm od 6 m; 60 kom. 16/21 cm od 5 m. Trami morajo biti suhi, lepo tesani in ravni. Cena naj se glasi franco vagon nakladalna postaja.

Circa 700 kvintalov bukovih letvic, 20 × 20 mm in 22 × 22 mm, dolžina 0-60 do 1-50 m, dobava en vagon do polovice decembra 1929, ostalo po partijah v prvem trimestru 1930. Cena naj se glasi franco vagon meja via Postojna tranzit.

1 vagon smrekovih letvic, vezane v svežnje, 30 × 35 in 30 × 40, dolžina 2 do 4 m. Cena franco vagon meja.

Kratice, deske IIIa in IVa, morali in drugo tem podobno blago. Cena franco vagon meja.

Božična drevesca, za čimprejšnjo dobavo. — Cena franco vagon meja via Postojna tranzit. Prevzeli bi se na licu mesta. Plačilo takoj po prevzemu.

40 m² tramov 13/16 ali 13/19 ali 16/18 vsi 8 m dolžine.

400—450 smrekovih drogov, zdravih, ravnih, 5 m dolgih, 10 cm srednjega premera. Cena franco vagon Sušak pristanišče.

Circa 40 m² drogov (smreka, jelka), zdravih, ravnih, 8 m dolgih, od 15 do 18 cm srednjega premera. Cena franco vagon nakladalna postaja.

Vsako množino desk od 10 do 11 mm, od 8 cm širine naprej, od 1 m dolžine naprej, paralelno, očeljeno, ostrorobo, vezano. Cena fob Sušak.

2 vagona smrekovih bordonalov, od 30 × 30 cm naprej in od 5 m dolžine naprej. Cena franco vagon meja Postojna.

Vsako množino hrastovih podnic, 48 mm debelih, v uzelnih dolžini in širinah. Cena franco vagon meja Postojna.

1 vagon borvih desk, 50 in 60 mm, 4 m, od 16 do 40 cm širine, media najmanj 28 cm, ostrorobnih, paralelnih, očeljenih, samo I., II., suhih, za mizarke svrhe. Cena franco vagon nakladalna postaja.

Javorjeve hlode, od 30 cm premera naprej. Cena franco vagon nakladalna postaja.

žitni trg.

Z malenkostnimi spremembami je ostala tendenca za pšenico na prekooceanskih borzah v minolem tednu čvrsta, za koruzo pa neenakomerna.

Na budimpeštanski borzi je bila pšenica stalna, promet pa zelo živahen. Tudi pri nas je tendenca za pšenico čvrsta pri prav živahnem prometu. Nakupi pšenice se vrše po največ za račun dunajskih in budimpeštanskih tvrdk, ki izvažajo v Rumunijo, Bolgarijo in Ogrsko. Dovoz pšenice je slab.

Tendenca koruze je stalna, vendar je izvoz koruze nekoliko popustil, dovozi pa tudi niso posebni radi slabega vremena in slabih cest.

Za ječmen, rž in oves je nadalje le malenkostno zanimanje.

Za pšenično moko nularico je neizpremenjeno živahno povpraševanje in so mlini v polnem obraču. Tudi za moko temnejših vrst je boljše zanimanje.

V minulem tednu je bilo na Ljubljanski borzi zaključeno: 100 q ovsca, 100 q koruze in 100 q pšenice.

Cene so bile sledeče:

Bačka pšenica nova: 79 kg, 2% prim., mlevska vozina, slov. post., dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 242-50—245.

Bačka pšenica nova: 78 kg, 2% prim., mlevska vozina, slov. post., dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 240—242-50.

Bačka pšenica nova: 77 kg, 2% prim., mlevska vozina, slov. post., dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 234-50—237.

Sremska pšenica: 80 kg, 2% prim., mlevska vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 240—242-50.

Sremska pšenica: 77 kg, 2% prim., mlevska vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 232-50—235.

Slavonska pšenica: 77 kg, 2% prim., mlevska vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 225—227-50.

Rž: 72/73 kg, 2% prim., mlevska vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 205.

Pšenična moka 0 G: franco Ljubljana, pri odjemu celega vagona, plačilo po prejemu blaga, Din 365—370.

Koruzna bačka: zdrava, rešetana, navadna vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 210—212-50.

Koruzna bačka: zdrava, rešetana, mlevska vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 205—207-50.

Umetno sušena nova koruzna: navadna vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 195—197-50.

Umetno sušena nova koruzna: mlevska vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 192-50—200.

Činkvanti, umetno sušeni: slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 245 do 247-50.

Času primerno suha koruzna: s kvalitetno garancijo, do namembne postaje, Din 170—175-50.

Ječmen bački, novi, ozimni: 66/67 kg, Din 205—207-50.

Ječmen bački, novi, osimni: 63/64 kg, Din 190—195—.

Oves bački novi: 63/64 kg, navadna vozina, slov. postaja, Din 195—197-50.

Tendenca: za pšenico čvrsta; za koruzo oves in rž stalna.

Dobava prodaja

Dobave. Gradbeni oddelek Direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 3. decembra t. l. ponudbe glede dobave raznih tiskovin. — Direkcija drž. rudnika Breza sprejema do 5. decembra t. l. ponudbe glede dobave vijakov, raznega zidarskega orodja, držajev za pile, konjskih podkev, žeblijev za podkve, 40.000 kg portland-cementa in 10.000 kg karbida. — Direkcija drž. rudnika Velenje sprejema do 9. decembra t. l. ponudbe glede dobave žimna-

lih omel, kokosovih oširačev za čevlje, konopnenih gurl, razne pločevine, kovin, žice, kositra, smirkove paste, smirkovih plošč, ventilov in parnih cevi. — Direkcija drž. rudnika Kakanj sprejema do 11. decembra t. l. ponudbe glede dobave 200 m² jamskega lesa, 100 m² borovih plohov, razne pločevine, klešč, malic, bele kovine itd. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 9. decembra t. l. pri Direkciji drž. železnic v Sarajevu glede dobave posteljnine; dne 10. decembra t. l. glede dobave pločevine; dne 11. decembra t. l. pa gobave hrastovega lesa. — Dne 9. decembra t. l. pri Direkciji drž. železnic v Zagrebu glede dobave telegrafsko-telefonskih naprav. — Dne 9. decembra t. l. pri Direkciji drž. železnic v Subotici glede dobave 60.000 komadov hrastovih pragov in raznega električnega materiala; dne 10. septembra t. l. glede dobave električnega materiala; dne 11. decembra t. l. glede dobave električnega materiala; dne 12. decembra t. l. pa glede dobave 20.000 m² gramoza in 4000 m² lomljenega kamena. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so interesentom na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.) — Dne 10. decembra t. l. se bo vršila pri Glavnem sanitetskem slagalištu v Zemunu ofertalna licitacija glede dobave 200.000 metrov hidrofilne tkanine. — (Pogoji so na vpogled pri omenjenem slagalištu.)

Prodaja starih sodov. Delavnica drž. železnic v Mariboru sprejema do 10. decembra t. l. ponudbe glede prodaje ca. 1000 starih lesenih sodov. (Predmetni oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Prodaja starega stekla. Pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu se bo vršila dne 9. decembra t. l. ofertalna licitacija glede prodaje ca. 4000 kg razbitega stekla. (Pogoji so vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Dobave. Prometno-komercialni oddelek Direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 9. decembra t. l. ponudbe glede dobave raznega orodja (pile, vijaki, žagini listi, svedri, rezila, kositer). (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) — Direkcija drž. rudnika Breza sprejema do 5. decembra t. l. ponudbe glede dobave 58 m gradla za rolete. — Direkcija drž. rudnika Kreka sprejema do 13. decembra t. l. ponudbe glede dobave 300 kg subox-barve in dvodelnih zveznih vijakov. — Direkcija drž. rudnika Velenje sprejema do 16. decembra t. l. ponudbe glede dobave 6800 komadov hrastovih pragov. — Dne 15. decembra t. l. pri Upravi drž. monopola, ekonomsko odeljenje v Beogradu, glede dobave 100.000 kg kartona. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so interesentom na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.) — Dne 14. decembra t. l. se bo vršila pri

gradbenem oddelku Direkcije drž. železnic v Sarajevu ofertalna licitacija glede dobave razne pločevine; dne 18. decembra t. l. pa glede dobave 100.000 kilogramov livarskega koksa. — (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) — Dne 16. decembra t. l. se bo vršila pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani javna ustmena licitacija glede dobave 10.000 kg masti. (Pogoji so na vpogled pri omenjeni komandi.)

Prodaja lesa. Pri Direkciji šum v Ljubljani se bo vršila licitacija glede prodaje lesa. Ponudbe je vložiti do 14. decembra t. l. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Prodaja lesa se bo vršila potom dražbe dne 16. decembra t. l. pri Direkciji šum brodske imovine općine v Vinkovcih. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Prodaja šamotne moke. Pri Središnjem slovništvu materiala v Zagrebu se bo vršila dne 18. decembra t. l. licitacija glede prodaje 25.630 kg šamotne moke. (Predmetni oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Prodaja starega železa. Pri Direkciji drž. rudnika Zabukovca pri Celju se bo vršila dne 13. decembra t. l. ofertalna licitacija glede prodaje ca. 13.000 starega železa. (Pogoji so na vpogled pri omenjeni direkciji.)

Trzna poročila

MARIORSKI TRG, DNE 23. NOVEMBRA 1929.

Slaninariji so pripeljali na 54 vozeh 162 zaklanih svinj, 3 telela in 1 telico, kmetlje pa 34 s krompirjem, zeljnatimi glavami in čebulo in 6 s sadjem naloženih voz, kmetlice pa okoli 1000 komadov perutnine in domačih zajcev na trg, kateri je bil drugače tudi dobro preskrbljen in obiskan.

Cene mesu so se toliko spremenile, da so tudi slaninariji začeli meso in slanino ceneje prodajati kakor do sedaj.

Perutnina. Cene so bile piščancem 15—35, kokošem 40—55, racam in goscem 50—80, puranom 75—125, domačim zajcem 10—30, divjim zajcem pa 40 do 60 Din za komad.

Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice. Cene: krompirju 1-25—1-75, kislemu zelju 4, kisli repi 2, čebuli 4, česnu 10—14 Din za kg, zeljnatim glavam 0-50—3, karfiolu 1—10, glavni solati 0-50—2, ohrovlu 0-50—1-50 Din za komad, jajcam 1-50—2 Din komad, bučnemu olju 18—20, olivnemu olju 20 do 22 Din za liter, maslu 36—60, siru 22 do 90 Din za kg. Sadju: jabolkam 4 do 8, hruškam 6—10, grozdju 10—16 Din za kg.

Lončena in lesena roba 1—100 Din, brezove mele 2—5 Din za komad, koruzna slama 40 Din za vrečo.

Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo 20. novembra so kmetlje pripeljali 12 voz sena, 5 voz slame; v soboto 23. novembra pa 9 voz sena, 2 voza slame na trg. Cene so bile senu 75—125, slami pa 55—65 Din za 100 kg.

Zahvala.
Dolžnost me veže, zahvaliti se javno
TRGOVSKI SAMOPOMOČI
v Mariboru
za točno izplačilo sedatne podpore kot posmrtnine za moj
nenadoma umrlim možem.
Priporočam pristop k tej naši kulturni dobrodelni inštituciji vsem trgovcem in drugim stanovom.
Maribor, dne 25. novembra 1929.
Roza Reisman.

!Pletenine!
Puloverje, telovnike, sviterje itd. v pestrih vzorin najpopolnejši izdelavi nudi najpovolneje
Industrija pletenin
L. KNEZ, Litija

Knjige, časopise, račune, vizitke, etikete, memorande, kuverte, tabele, lepake, naročilnice v blokih s poljubnim številom listov, cenike in tudi vse druge tiskovine dobavlja hitro in po zmernih cenah
TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA
GREGORČIČEVA 23
TELEFON 2552
Lastna knjigovoznica
Za večja naročila zahtevajte proračune!

KUVERTA
DRUŽBA S O. Z.
Tvornica kuvert in konfekcija papirja
LJUBLJANA
Vožarski pot 1 Karlovska c. 2

TRGOVSKI LIST
se priporoča za inseriranje